

Eesti Rahvusraamatukogu sihid aastateks 2022–2025: kujundame koos inimkeskse raamatukogu

Meie **missioon** on säilitada ja edendada Eesti kultuuri-pärandit ning olla sillaks teadmiste ja inimeste vahel.

Meie **visioon** on olla avatud, inspireerivat ja kaasavat tegutsemiskeskonda pakkuv uue põlvkonna raamatukogu ning raamatukogundusliku mõtte arendaja.

Meie **väärtused**:
Me oleme usaldusväärsed.
Me oleme avatud.
Me oleme uuendajad.
Me oleme loovad.
Me oleme kliendikesksed.

Taust

Eesti Rahvusraamatukogu seab oma tegutsemisfookused aastani 2025, järgides strateegia „Eesti 2035” viit sihti, „Kultuuri arengukava 2021–2030” ning teisi valdkondlikke arengudokumente. Rahvusraamatukogu peab hoolega silmas rahvusvahelisi arengusuundi ja on ise nende suundade aktiivne kujundaja ning eestvedaja.

Eesti Rahvusraamatukogu eesmärk on oma kogude ja teenustega panustada aktiivselt eesti kultuuriruumi arengusse ning kestlikkuse tagamisse.

Rahvusraamatukogu tegutseb aastatel 2022–2025 füüsilise keskkonna mõttes erandlikus olukorras, kuna kolib oma teeninduse, kogud ja töökohad asendusruumidesse. Siiski jätkab raamatukogu oma teenuste pakkumist suuresti sarnases mahus kui Tõnismäel asuvas hoones.

Eesti raamatukoguvõrgu kompetentsi- ja arenduskeskusena suunab rahvusraamatukogu oma peamise tähelepanu üleriigiliste e-teenuste arendamisele, hariduskeskusena toimimisele ja selle edendamisele.

Strateegiaperioodil liituvad rahvusraamatukoguga Eesti Hoiuraamatukogu ja Eesti Pimedate Raamatukogu, koostöös asutakse ajakohastama teenuseid ja uuendama organisatsiooni.

Rahvusraamatukogu tulevikule on otsustava mõjuga ettevalmistused tagasikolimiseks rekonstrueeritud hoonesse strateegiaperioodi lõpus. Raamatukogu oluline põhimõte on koostöö, mistõttu kaasame teenuste arendamisse partnereid, siht- ja huvigruppe, võrgustikke ning kogukondi ja rakendame teenusedisaini meetodit.

Asendusruumides tegutsedes annab rahvusraamatukogu endast parima, et olla kasutajatele veelgi lähemal, seda nii füüsiliselt kui digitaalselt. Eesmärkideni jõudmisel on kõige otsustavamad mõistagi inimesed: nende kompetents, motiveeritus ja edukat toimimist soodustav keskkond.

I. Hoolime oma klientidest ja töötajatest.

Meie töötajate ning organisatsiooni arendamise järjepidev eesmärk on tõhus, toimiv ja rahulolu soodustav töökeskkond, koos oma klientidega arendame kaasaegseid, asja- ja ajakohaseid teenuseid.

Pöörame tähelepanu edasiviiva, hooliva, nii tulemustele suunatud kui inimeste head läbisaamist väärtustava organisatsioonikultuuri arendamisele ja hindame igapäev panust selles. Kasutame kõiki võimalusi, et olla kõigile töötajatele unistuste tööandja ning edendame peresõbralikkust.

Jätkame teenusepõhise juhtimissüsteemi arendamist, mis aitab meil liikuda eesmärgipärasuse, kliendikesksuse ja kulutõhusa toimimise suunas. Läheme üle tegevuspõhisele eelarvestamisele, mis võimaldab meil teada saada oma teenuste maksumust ja selle kujunemist ning seeläbi teha parimaid võimalikke ressursi juhtimise otsuseid. Kliendikeskse organisatsioonina on meie suund teenuste ja teeninduskvaliteedi sihikindel arendamine.

Meie inimesed panustavad maksimaalselt nii raamatukogu kui enda isiklike eesmärkide saavutamisse. Jätkame väärtuspõhise juhtimise arendamist, selleks võtame kasutusele eri töötajagruppide kompetentsimudelid. Juhtide ja töötajate usaldusel põhinevas koostöös leiame uusi viise meie teenustaseme ja tegevuse üldise tõhususe tõstmiseks.

Pöörame senisest suurematki tähelepanu töötajate arendamisele: klientidele parimal viisil partneriks ja abiliseks olemisel on võtmeroll meie spetsialistide erialaste teadmiste ja oskuste suurendamisel, pöörates seejuures erilist tähelepanu digioskuste arendamisele. Töötajatele võimalikult parima ja inspireerivaima tööõhkkonna loomiseks jätkame juhtide ning nende järelkasvu sihipärast ja pidevat arendamist. Rakendame strateegiaperioodi jooksul

reeglitatud ning üheselt mõistetavat juhtide kompetentsipõhist hindamist. Koos teenusepõhise juhtimise arendamisega antakse teenuste juhtidele suurem vastutus ning pakutakse ka vajalikku koolitust. Väärtustame oma töötajate osalemist erialavõrgustikes ja koostööprojektides nii Eestis kui rahvusvaheliselt.

Loome oma töötajatele organisatsioonisiseseid arenguvõimalusi ning samal ajal väärtustame uute kolleegide uusi oskusi ja värskeid ideid.

II. Valmistume uuenenud hoones avama inimkeskset raamatukogu.

Strateegiaperioodil tegutseb raamatukogu asendusruumides ja teeb põhjalikke ettevalmistusi Tõnismäel asuva hoone taasavamiseks perioodi lõpus.

Seame eesmärgiks kujundada koostöös partnerite ja võrgustikega raamatukogu rekonstrueeritud hoones inimkeskne avalik ruum. Meie põhimõte on kaasamine, sel moel kujundame kõigile avatud ja külastajate erinevaid vajadusi arvestava ruumi ja teenused. Koostöös uuenenud raamatukoguhoonesse koliva Rahvusarhiiviga kujundame ühtse haridus- ja kultuurikeskkonna.

Muutuvate töötamis- ja õpivormidega arvestades pakume uuenenud hoones mitmekesiseid omaette ja koostöötamise võimalusi: nii keskendumist soodustavat keskkonda kui ka ööpäev läbi avatud koostöö- ja loomeala ning kaasaegse tehnoloogia ja visuaalsete lahendustega ruume. Rahvusraamatukogu digikogude, iseteenindusliku raamatukogu ja ruumiteenuste ühtseks ning mugavaks kasutamiseks loome tänapäevased digilahendused. Kujundame välja andmelaborid, mis innustavad kasutama raamatukogu digikogusid ja andmeid põnevalt ning uuenduslikult.

III. Digipööre: muudame teenused kasutajale lihtsaks ja mugavaks.

Rahvusraamatukogu eesmärk on koos kasutajatega kujundada uuenduslikke digilahendusi pakkudes mugavad, lihtsad, kõigile kättesaadavad ja ligipääsetavad teenused, mis moodustavad ühtse tervikuna tajutava raamatukoguteenuse. Rahvusraamatukogu on teisi raamatukogusid toetav ja eestvedav partner, koostöös arendatakse üleriigilisi e-teenuseid.

Rakendame tehnoloogiat raamatukogu äriprotsesside ja teenusepõhise organisatsiooni tulemuslikuks toimimiseks. Kasvatame kasutajaväärtust tehisintellektil, liitreaalsusel, digihumanitaaria meetoditel ning teksti- ja andmekaevel põhinevate rakenduste kaudu.

Seame sihi tehnoloogiate paljususe vähendamisele, tsentraliseerime ja kaasajastame sarnased ja vananenud süsteemid.

Teenuste kvaliteedi tagamiseks loome tervikliku andmehaldusraamistiku. Eesmärgiga parandada andmekvaliteeti ning teha avaandmed masinloetavalt kättesaadavaks kujundame andmete koosvõime ja taaskasutamise lahendused.

Eesti digiainese pikaajalise säilimise tagamiseks loome uuendusliku digiarhiiviteenuse, võimaldame pakkuda teenust teistele mäluasutustele ning tagame selle kättesaadavuse ning ligipääsetavuse.

IV. Oleme teadmisi ja inspiratsiooni pakkuv hariduskeskus.

Haridustegevustega toetame Eesti kultuuri ja eesti keele väärtustamist ning sidusa ühiskonna toimimist.

Haridustegevused avardavad teadmiste rikastamise võimalusi, õppijad omandavad teadmisi ja oskusi infoküllusega toimetulekuks ning arendavad info- ja meediapädevust.

Loome hariduskeskkonna, mis raamatukogude kaudu aitab rikastada nii eri haridustasemetele mõeldud kui ka täiendus- ja elukestvat õpet. Rahvusraamatukogu haridustegevused on suunatud eri vanuses ja kooliastmes õppijatele ning kõigile õpihimulistele. Haridustegevused sünnivad koostöös võrgustike, partnerite ning huvi- ja sihtrühmadega, kelle hoidmisel, loomisel ja arendamisel arvestame inimkeskse teenusekujunduse põhimõtteid. Hariduskeskkonna ühe olulise osana arendame välja raamatukogude e-õppekeskkonna.

Raamatukogude kompetentsikeskusena pakume raamatukogutöötajatele täiendus- ja kutsekoolitusprogramme. Rahvusraamatukogu eesmärk on aidata teiste raamatukogude töötajatel viia nii oma erialased kui ka sotsiaalsed oskused vastavusse tänapäevaste ootuste ja tulevikutrendidega. Loome raamatukogutöötajatele õppimis- ja arenguvõimalusi, mis toetavad ühiskonna ootustele vastavate raamatukoguteenuste kujundamist. Oleme eestvedajad üleriigilise üksteiselt õppiva ja professionaalset arengut toetava raamatukogutöötajate õpikogukonna kujundamisel.